

KIS HIRLAP

A MAMA NEVENAPJÁN. (Lásd a 62. lapon.)

A KIS DANI TÖRTÉNETE.

— Elbeszélés. —

(III. Folytatás.)

LY hirtelen történt ez a változás a csata sorsában, hogy a két szurtos utzasuhancz hamarjában nem is tudta, mi történt velök; mikor pedig észrevették, hogy Tamásnak csak igen gyönge kis fucska jött segítségére, akivel könnyen elbánhatnak s mikor új támadásra készültek, — akkorra már ott termett egy izmos rendőr; amint a gonosz ficzkók a rendőrt megpillanták, rögtön eltűnt nagy bátorságuk. Fölugrottak s egész erejükből futottak, úgy hogy egy pillanat múlva már eltűntek az utzasarkon.

A rendőr odalépett Tamáshoz és kissé szigorú hangon mondá:

— Nem röstelli, az utzákon verekedni ilyen rongyos ficzkókkal? Mit mondana mamája, ha látná?

— Oh, én bizony nem örömet tettem, felelt Tamás komolyan, de azt csak nem engedhettem, hogy kis testvéremet bántásák.

Dinike még mindig ijedt képpel és könyezve állt ott s a rendőr jöszivüen kérdé:

— No's, kis vitéz, hát mit csináltak azok a semmirevalók?

— Leütötték a kalapomat . . . aztán az egyik hátba is ütött. . . felelé a fucska, még jobban sirva a bántalom emlékére.

— No no, nem kell annyit sirni, nincs már semmi baj.

S az izmos, markos rendőr megvereggette a fucska vállát, de oly erősen, hogy

Dinike megint ijedezni kezdett, mert ez a barátságos simogatás majdnem még jobban fájt, mint az előbbi hátbaütés. Azután így szólt a rendőr:

— Most menjenek szépen haza s máskor kerüljék az ilyen gonosz gyerkőcöket

Tamás kézen fogta kis öccsét s megindult, de ekkor észébe jutott Danika, az ő megszabadítója, aki őt oly hirtelen megsegítette a két támadó ellen. Körülnézett, de már nem látta sehoh.

— Danika! Danika, hol vagy? kiáltá. Jöjj velünk, haza megyünk!

De hiába kiáltozott, Danikának már nyoma sem volt. A kis fiu, mihelyt a rendőrt közeledni látta, maga is megijedt, hogy ilyen utcai verekedésben lepik meg; mi alatt tehát a rendőr Tamással beszélt, a többiek pedig az elmenekülő két gonosz suhancz után néztek, Danika hirtelen megfordult és elszaladt.

Mig Tamás és Dinike kissé izgatottan siettek hazafelé, Danika nem kevésbbé gyorsan haladt az ő kedves mamája lakása felé. Eleinte szinte el is feledte, miért indult utnak s csak arra gondolt, nem lesz-e valami baja a miatt, amit most tett. Meg volt ugyan győződve, hogy kötelessége volt segíteni Tamásnak; de hátha az a szigorú rendőr másképp gondolkodik? Vagy hátha az a két gonosz fiu most őt veszi üldözőbe? Danika azt hitte, hogy valami rettenetes ütést mért arra az egyik fiura, pedig az tulajdonképen nem is érezte s inkább csak a meglepetés miatt hagyta abba a dulakodást Tamással.

Lassan-lassan, amint tovább haladt és tapasztalta, hogy még sem üldözi senki, végre megnyugodott Danika, sőt még örült

is a véletlennek, mely alkalmat adott neki, hogy segítsen új pajtásainak, kik tegnap oly szivesek voltak hozzá. — Nemsokára eljutott a nagy házhoz, melyben eddig mamájával lakott s gyorsan sietett föl a lépcsőn, szive hevesen dobogott s aggódva, reménykedve közeledett az ajtóhoz . . . itthon van-e mamácska? vagy eltűnt végkép, örökre?

Reménye most sem teljesült, — a mama nem jött haza! A szobában minden úgy volt, amint tegnap este hagyták s szegény Danika kétségbeesett zokogással borult az ágyra. Oly édesen reménykedett, hogy mamáját itt fogja már találni . . . hiszen imádkozott a jó istenkéhez, mint az a jó néni mondta . . . imádkozott, hogy küldje vissza mamáját . . . mért nem történt meg mégsem! Szegény Danika elfelejtett minden egyebet, egészen átengedte magát szomorúságának s néha-néha szivszaggató hangon kiáltá:

— Mamácskám . . . kedves mamácskám!

Meddig feküdt így, maga sem tudta. A nap már magasan járt az égen, sőt már lefelé is kezdett haladni, az árnyék mind hosszabbra nyult s Danika még mindig ott busongott az elhagyatott szobában. Egyszerre valami nyers hang megszólalt mellette:

— No, mi a baj? Mért sirdogálsz itt?

Danika meglepetve ugrott föl. Egy öreg, nem igen barátságos képű férfi állt az ágy mellett. Ez pedig nem volt senki más, mint a vén Ambrus mester, a földszint lakó csizmafoltozó.

A vén Ambrus mester nem nagy barátja volt a gyermekeknek, s Danika min-

dig félt a mogorva, szurtosöreg embertől. De most nem ijedt meg tőle oly nagyon s az jutott először is eszébe, amit még reggel gondolt, mikor a jó öreg orvos házában volt s a jó néni kezei őt vigasztalták, . . . az jutott eszébe, hogy ez azon elhagyatott öreg ember, akinek nincs senkije, akit soha semmi és senki sem vigasztal s akinek ő elmondani készült, amit az a jó néni beszélt. Csakhogy persze akkor azt remélte, hogy mamácskáját már itthon találja, boldog lesz ismét s lesz ereje vigasztalni, fölvidítani azt a mogorva öreget. De másképp esett a dolog! Danika maga volt a szomorkodó s az a vén Ambrus mester látszott inkább a vigasztalónak. — Rövid szünet után a vén csizmafoltozó ismétlé kérdését:

— No's, mi a baj? Miért sírsz?

— Mama elment! sohajtá a fücska.

— No bizony, és ezért pityeregsz? Ha elment, majd visszajön.

— Igen, de nem jön vissza . . . még tegnap ment el és azóta eltűnt!

— Hm, ez már fücska. És hová ment?

— Nem tudom . . . senki sem tudja!

— De már ez nagyon fücska, nagyon is fücska! dörmögé az öreg. Pedig nekem szükségem van rá, hogy hazajöjjön. Egy pár cipőt igazítottam neki . . . itt van ni, haza hoztam . . . egész nap dolgoztam rajta . . . egy forint jár érte.

A vén csizmafoltozó elővette hóna alól a megigazitott pár cipőt és forgatta kezeiben, mintha nem tudná, letegye-e vagy megtartsa. Danika annyira el volt foglalva a maga bajával, hogy nem gondolt az öreggel s jó ideig némán bámul-

tak egymásra. Végre ismét megszólalt Ambrus mester:

- No's hát, most mit tegyünk?
- Nem tudom!

— Hát igazán nem jön vissza a mamád?

— Nem tudom ... Apácska sem jött vissza, mikor egyszer elment.

A VILLÁM CSAPÁS. (Lásd az 54. lapon.)

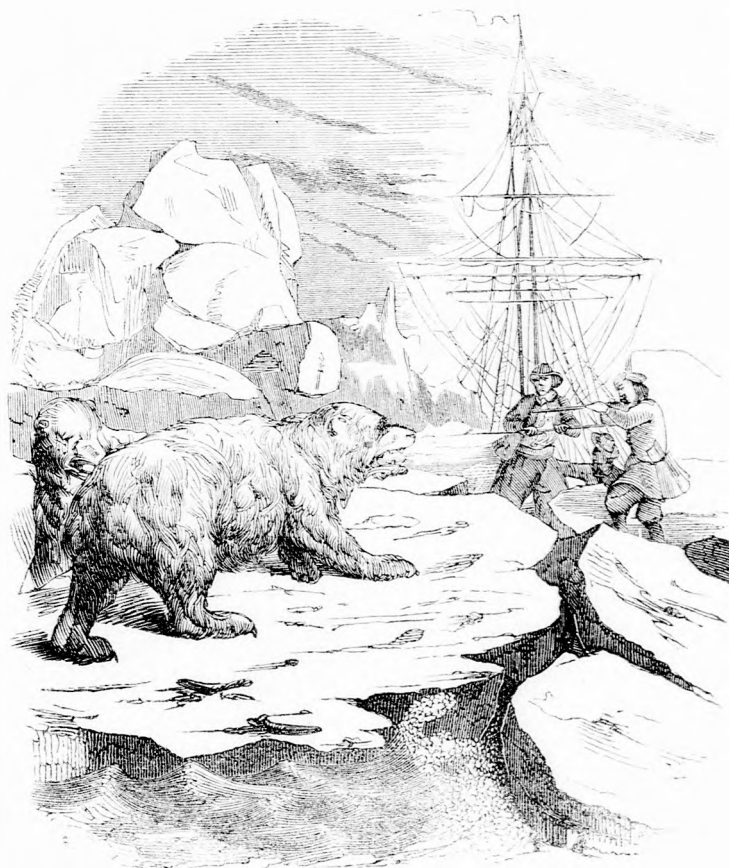
— Bolond beszéd ... apád háboruba ment, az egészen más. De mamádnak haza kell jönni ... mert nekem meg kell kapnom a pénzemet a munkámért. Különben eladom.

Danika szomorúan vonogatta a vállát. Nem segíthetett a vén csizmafoltzó baján, nem volt pénze, hogy kifizesse ... de minek is, ha nincs többé mamácska, aki a cipőt használhassa!

Ambrus mester megint hallgatott néhány perczig, aztán így szólt:

— Egy-két napig várok . . . visszaviszem a cipőt és megtartom, talán hazakerül a mamád, akkor szüksége lesz reá.

Ezzel aztán kifordult az ajtón s eltávozott. Danika egyedül maradt a szobában s most úgy szeretne volna, ha legalább az a mogorva öreg még tovább ott maradt volna. Oly elhagyatottnak, oly

VESZEDELMESES TALÁLKOZÁS. (Lásd a 63. lapon.)

borzalmasnak látszott ez a magány, ez a néma csönd. S ekkor ismét az jutott eszébe, hogy az emberek ezt a vén csizmafoltozót épen azért mondták szerencsétlenné, mert mindig . . . mindig így el-

hagyatva él. Ime most érzi Danika, mily szomorú lehet a szegény öreg élete. Valjon mit csinál most este egymagában? Bizonyosan most főzi magának a vacsorát. (Folytatása következik.)

A VILLÁM CSAPAS.

(Képpel az 52. lapon.)

URI parknak közepében,
Egy magányos kis lak állt,
Bár az anyja gyakran inti
A kis Margit ki-ki járt.

Forró nyári délután volt
Fü, fa, állat hallgatott.
A kis házban, egy magában
Margit játszott, bábuzott.

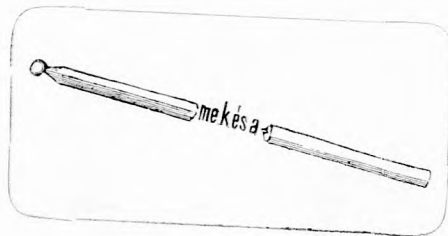
»Haj esiesija! Haj babája!«
Dudolá halk esőndesen;
Künn a barna tornyos felhők
Megmordultak rémesen.

Most az ablak egyet esörren,
Im egy tolvaj néz be ott,
Rá Margitka szíverében
Még a vér is megfagyott.

Majd mint megriadt kis őz, oly
Hirtelen kifut s szalad;
Mily szerenese! Abb' a perczbe'
Egy villám a házba csap.

Összefut a kastély népe
És borzadva látta ott,
Ahogy ép a lopni készült
Tolvaj sujtvá lerogyott.

KÉPREJTVÉNY.

B I B I,

vagy:

egy kis kutyácska veszedelmes kalandjai.

issé szégyenkezve ugyan, de már csak elmondom egyszer azt a szomorú napot, melyet nem régiben átéltem s melyet nem fogok elfelejteni soha. De mielőtt elbeszelném kalandjaimat, illik magamat bemutatnom.

Tehát, én egy kicsike kis ölebecsbe vagyok, sárga, puha, hosszú szőrrel, mely mindig sima és fényes, mert mindennap gondosan megfésülnek; kedvence vagyok urnőmnek, mindig az ő szobájában heverészek a pompás puha szőnyegen, reggelire, ebédre, ozsonnára a legfinomabb ételleket kapom, -- egy szóval, kutyatársaim mindnyájan nagyon irigyelnek s azt mondják, hogy messzi földön nincs ilyen jó dolga egyik atyámfíának sem.

Igaz is. De egy dolog mégis mindig bántott, az, hogy ha az utcán sétálunk, hosszú zsinórt kötöttek nyakravalómhoz s aztán mint valami foglyot vezettek. Hiába akartam jobbra-balra szaladgálni, urnőm nem eresztett, mindig mellette kellett maradnom.

Egy napon urnőm így szólt a szobaleányhoz:

— Linka, ha kimégy a boltba, vidd magaddal Bibit is, hadd szaladgáljon kissé, nagyon lustává lesz itt a szobában. Én ma nem sétálok ki.

Nagyon megörültem e szavak hallatára, mert, őszintén megvallva, jobban szerettem Linkával sétálni, mint urnőmmel. Linka nem féltett annyira, akárhányszor szabadon eresztett s engedett

futkosnom, mialatt ő ismerőseivel beszélgetett. Most is tehát jókedvűen utra kelünk és amire számítottam, csakhamar bekövetkezett; Linka találkozott egy ismerősével és beszédbe eredt vele, engemet pedig ezalatt szabadon bocsátott, jól tudván, hogy nem szoktam messzire távozni s rögtön visszatérek, ha nevémet kiáltja.

Már jó ideig szaladgáltam erre arra és épen vissza akartam térni Linkához, mikor nem igen messzire egy vigan játszadó, ugrándozó kutyatársaságot pillantottam meg. Siettem hozzájuk s csakhamar megismerkedtünk, jó pajtások lettünk és együtt játszottunk. Négyen voltak s a legnagyobbik, egy borzas házőrző komondor, fölshólyított, hogy sétáljak velük tovább, töltsük együtt ezt a szép nyári napot.

— Az nem lehet, felelém. Urnőm csak egy kis sétára bocsátott ki, haza kell mennem Linkával.

— No bizony! Gyönyörű dolog, hogy mindig pórázon hagyod magad vezetetni, szólott egy nagyon lompos, sovány pajtás, kinek alkalmasint nem volt se házája, se gazdája, hanem örökké csak az utcán kóborolt. — Már én csak azt mondom, hogy legtöbbit ér a szabadság, ha járhatunk, a merre tetszik.

— Ugy van, szólott egy vizsla. Különbösen is, estére haza megyünk, addig pedig együtt mulatunk.

Még mindig haboztam, jól tudván, hogy helytelen dolgot teszek, ha engedek a csábításnak. Kétkedve mondám:

— Én bizony szeretnék veletek tartani... de mit fog majd urnőm mondani? Azt hiszi, elvesztem.

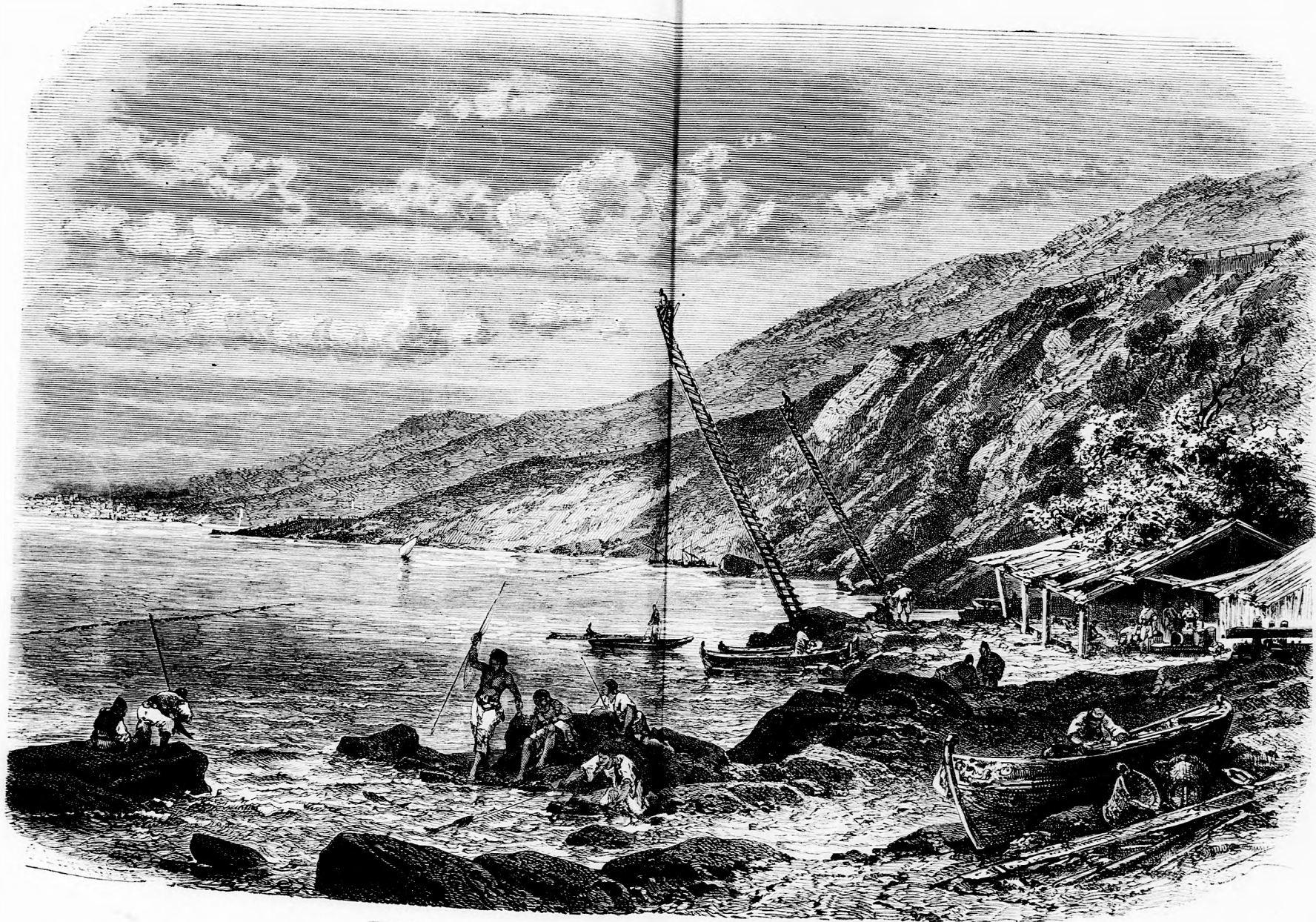
— Dehogyan hiszi! És aztán ha hinné is, annál inkább megőrül majd, ha ismét hazakerülsz, szólott a negyedik pajtás, egy fiatal uszkár.

— Igaza van, szólott a kóbor kutya. Ne töltsük az időt hiába. Játszunk zsványosdit. Én leszek a zsvány és előre szaladok, ti pedig kergesetek.

És azonnal neki is iramodott, a többiek jókedvűen utána. Nem birtam ellenállani a csábításnak, — utánok szaladtam én is és nem sokára egészen elfelejtkeztem arról, hogy tulajdonképen már otthon kellene lennem. Nagyon pompásnak találtam ezt a mulatságot; nem kellett mindig vigyáznom, hogy urnőm vagy a szobaleány közel vannak-é, nem rángattak azzal az unalmas, boszantó zsinórral, ide-oda jöhettek, mehettem, a merre tetszett s játszhattam kedvemre pajtásaimmal, kiktől eddig gazdáim mindig távol tartottak, mert azt mondták, hogy nem hozzám valók.

Végre belefáradtunk a sok futkosásba és egy csöndes zugban meghúzódva pihentünk. Ekkor pajtásaim elmesélgették különböző tetteiket s én érdeklél hallgattam, ámbár meg kell vallanom, hogy nem épen valami gyönyörű dolgokat beszéltek s kezdtem belátni, hogy urnőmnek talán mégis igaza volt, mikor azt mondta, hogy ilyen magamfajta jó nevelésű kutyácskának nem illik holmi kóbor ebek társaságába keveredni. — Legderekebb legény volt köztük a házőrző komondor, ki elbeszélte, mint kell neki télen nyáron, esőben, hóban az udvaron tölteni az éjt és örködni, nehogy valami tolvaj

(Folytatása a 58. lapon.)

HALÁSZOK ŐRÁLLOMÁSA A MAGYAR TENGERPARTON. (Lásd a 62. lapon.)

(Folytatás az 55. laphoz.)

lopódzék a házba; nappal kell aludnia s csak néha-néha tesz egy kis sétát a városban.

— Ez bizony kellemetlen, szólt a fiatal uszár. — Engemet meg a gazdám mindenféle nehéz mesterségekre akart tannítani. Ma reggel például azt kívánta, hogy két lábon járjak; de nekem ez nem tetszett és végre megharaptam a kezét; ekkor elővette a korbácsot és megvert, én azonban elszöktem s nem is térek többé vissza hozzá; szabadon, kedvem szerint fogok élni az utcákon.

— Gonosz élet az ilyen csavargó élet! dörmögé a komondor.

— Ne hallgass reá, uszár pajtás, szólt a kóbor eb. Igazad van, hogy nem megy többé vissza. Lám, én is így élek már régóta, nincs gazdám, nem parancsol senki. Az igaz, hogy nem kapok rendesen enni, de azért mégis csak megélek s a mézárszéknél sokszor sikerül egy-egy jó darab hust elcsipnem.

— Micsoda? szólt mérgesen a komondor. Te tolvaj vagy?

— No no, ne veszünk össze, csitítá a böles vizsla. Inkább menjünk haza; már sötétedik. Engemet már bizonyosan keres a gazdám. Jó éjszakát!

A társaság szétoszlott, mindegyik más irányban távozott s velem persze egyikök sem törődött, gondolván, hogy én is haza megyek. Meg is indultam, — de alig haladtam néhány lépésnyire, nagy rémületemre azt vettem észre, hogy bizony nem tudom, hol vagyok, merre menjek. Soha sem jártam egyedül a városban,

ezekben a félreeső utcákban pedig épen séggel soha nem is voltam. Hogy jutok most haza!

Szomoruan, aggódva ballagtam egyik utcából a másikba, nézegettem, fürkészgettem, nem ismerem-e reá valamelyik házra, — de hiába; egészen idegen tájon bolyongtam. Egyik óra mult a másik után, sokszor vissza kerültem épen oda, ahol már egyszer jártam s már-már alig bírtam tovább menni; fáradt, éhes voltam és busan gondoltam a jó vacsorára, melyet otthon kaphattam, a jó puha szőnyegre, melyen kényelmesen nyugodhattam volna. Hiába reméltem, hogy valakivel találkozom, aki ismer és hazavisz; már sötét volt, kevés ember járt az utcán s velem bizony senki sem törődött. Csak egy gonosz pajkos gyerek állított meg egyszer, de ez is rossz szándékkal; boszantott, ütött, úgy hogy fáradtságon daczára gyors futásban kellett menekülést keresnem.

Az utcák lassanként egészen elcsendesültek, már késő éjszaka volt és én még mindig ott bolyongtam. Végre, végre ráakadtam arra az utcára, melyben gazdám laktak; nagy örömmel siettem a ház felé — de a kapu csukva volt!

Vinyogtam, ugattam, kapartam a kaput, hogy fölébresszem az embereket; de hasztalan volt minden fáradságom, a házban mindenki mélyen aludt. És amint ott lármáztam, egyszerre mellettem termett egy magas, kék ruhás ember, kinek fegyver volt az oldalán. Rendőr volt, ki éjjel az utcákon őrködött.

— Micsoda kóbor kutya ez? dörmögé magában. Egészen föllármázza az utcát. Megállj csak!

Lehajolt hozzám és nyakon csipett. Annyira fáradt voltam, hogy már szaladni sem tudtam; engedtem, hogy megfogjon s azt hittem, mindjárt megöl. De ezt nem tette, hanem megtartott magánál és reggel elvitt messzire egy alacsony házikóba, melynek gazdája ugyancsak ijesztő torzonborz arcú ember volt.

— Mihály mester, itt hoztam egy kóbor jószágot; úgy látszik, valami uri ebecke.

A torzonborz ember átvett s ugyancsak keményen tartott a markában; jól megnézegetett s aztán durván bedobott egy szűk udvarba, mely minden oldalról magas kőfallal volt bekerítve. Annyira elkábultam az eséstől, hogy hamarjában nem is tudtam, hol vagyok; de amint aztán végre körülhéztem, nagy meglepetéssel vettem észre, hogy egész sereg kutya pajtás közt vagyok; ott volt az a szurtos kóbor eb, meg a gazdájától elillant fiatal uszkár is, akikkel délután játszottam. Ők is mindjárt reám ismertek.

— Ah, kedves urfi, hát te is ide kerültél? szólt gúnyosan a kóbor eb.

— Ide . . . csak hogy nem tudom, hol vagyok . . . kérlek, mondjátok meg, miféle hely ez?

— Ez bizony veszedelmes hely. Ide gyűjtik össze a gazdátlanul koborló kutyákat.

— És aztán mit csinálnak velünk?

— Néhány napig várnak, nem jelentkezik-e az elveszett kutya gazdája, hogy jó pénzen kiváltsa. Ha nem jelentkezik, akkor jaj a fogolynak. Megölik . . . vagy ha épen igen szép állat, eladják idegennek. Oh, én már ismerem itt a szokást, már

voltam itt egyszer . . . persze, érettem nem jött senki s bizonyosan megöltek volna, ha nem sikerül megszöknöm. Talán most is lesz szerencsém, hogy megszökhetem.

— Oh jaj! siránkozott a fiatal uszkár, mi lesz belőlem! Bár csak meg ne szöktem volna gazdámától! Hátha nem jön értem? Akkor végem van! Oh, csak még egyszer hazajuthatnék, soha sem lennék többé engedetlen!

Igy siránkozott az uszkár. Én már vinyogni sem tudtam, teljesen kétségbeesve, elcsüggedve vártam a halált. Belátam, hogy magam vagyok oka szerencsétlenségemnek, miért hagytam el oly könnyelműen kedves jó urnőmet! Ő most bizonynyal boszus hálátlanságom miatt s nem fog még pénzt is adni kiváltásomért.

Több órát töltöttem ott, egy sarokban elbujva és szomorkudva, étlen, szomjan, fáradtan. Egyszerre azonban megnyílt az ajtó s egy ismerős hang kiáltá:

— Bibi! Bibi!

Ez Linka, a szobaleány hangja volt. Hangosan ugattam örömben s odaugrottam hozzá. Ölébe vett s nem sokára otthon voltam jó urnőmnél. Keményen megpirongatott s én szégyenkezve sompolyogtam lábaihoz. De nem sokára megbocsátott s most ismét kedvence vagyok.

Hanem ezt a keserves éjt nem felejttem el soha és azóta nem jut eszembe, hogy könnyelmű engedetlenséggel boszantsam azokat, kik rólam gondoskodnak s bajba keverjem magamat. Hallgatok azokra, kik okosabbak nálamnál és jobban tudják, mi való nekem. És azóta boldogul élek, nincs többé semmi bajom.

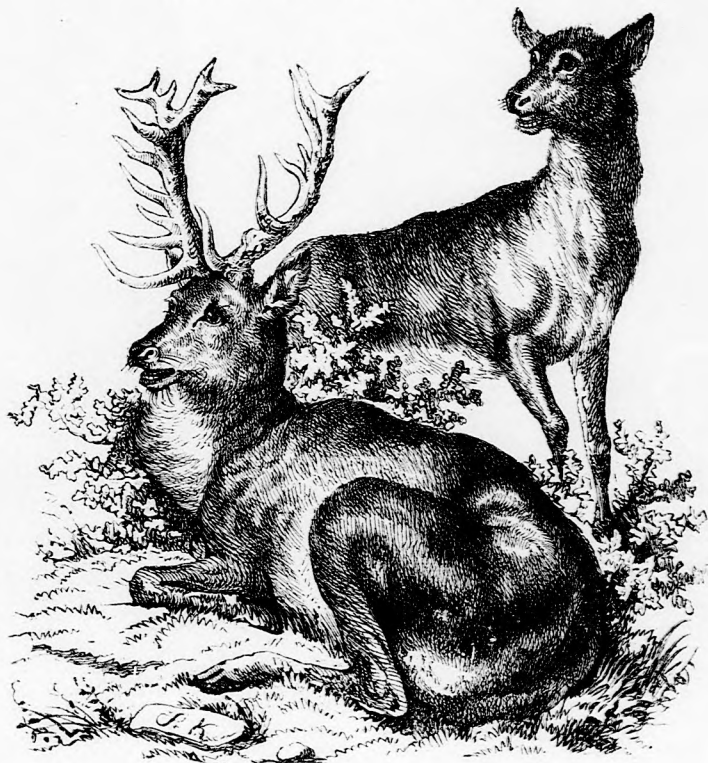

NYÁRI
MULATSÁG.

VAN mulatság, egész csomó
Kis gyerekek
Künn a réten, erdőszélen
Ugrál, tánczol, hentereg.
Egymást szépen kézen fogva
Körbe járnak, mondogatva:
Kering kering orsó
Eltört a kis korszó
Nincsen benne csörgőke
Kihullott az belőle. —
Mellöttük a másik csoport
Jókedvűen rugja a port
Meg megáll,
S kiabál:
Alelujah!
Szűröm ujja

Teli vagyok
Mogyoróval!
Hát Pistika mit művel,
Ejnye lám az Esztivel?
Parttövében a bokorba'
Nefelegtset szedett sorba
Gyöngyös koszoruba füzte
S Eszti dus hajába tűzte.
Igy mulatnak estelig
S ha aztán lefektetik,
Őket ágyba a mamák,
Jó az édes álom
Könnyü lepke szárnyon,
S folytatását játsza velük
Aranyos virányon.

NYUGALOMBAN.

BIZONY ritka dolog szegény őzikéknél a nyugalom, ugyancsak jól eshetik nekik, ha kissé háborítatlanul heverészhetnek. Akármilyen mélyre rejtőznek az erdőben, mégis mindig aggódniuk kell, hogy megint üldözőbe veszi őket valaki, mert sok ám az ellenségök s bár a szarvasnak hatalmas agancsai vannak, melyekkel ugyancsak felöklelheti ellenségeit, mégsem igen mer szembeszállni, hanem inkább futásban keres menekülést. Van is jó lába s nem könnyű dolog utólréni.

Legnagyobb ellensége a szegény őzcsaládnak az ember, aki szorgalmasan vadászza, mert az őz-pecsenye kitűnő eledel s az elejtett vadat a városokban drága pénzen el lehet adni. De nemcsak az em-

ber szereti a jó őzpecsenyét; a ragadozó erdei vadak is szeretik s mert tudják, milyen félénk állat az őz, üldözőbe veszik és gyakran megölik. Az éhes farkas, a kegyetlen keselyű sokszor megrohanja a szegény félénk őzet, főleg a fiatalabbakat és így nem csoda, hogy a megriadt őzek folyvást rettegnek, mindig óvatosan körültekintgetnek pihenésközben is, nem közelik-e veszedelem valamely oldalról.

Szerencsére nemcsak lábuk nagyon gyors, hanem szaglásuk és hallásuk is rendkívül éles, úgy hogy már messziről megérik az ellenséget s hirtelen fölkerekedvén, szélsébebséggel eliramodnak biztosabb helyre.

A MAMA NEVENAPJÁN.

(Képpel a czimlapon.)

MI VAN ma ; mi van ma :
 Mamám nevenapja,
 Bokrétába ezt a sok szép
 Virágot ő kapja.

Kelő napfény künn talált
 Hegyek oldalában,
 Gyönyörködtem harmatesepben
 Madarak dalában.

Kezemben a virág
 Fürdik harmatesepben
 Kelő naptól, madárlaltól
 Csordultig a lelkem.

Azt anyám keblére
 Bokrétának tüzöm
 Szivem szerint ezt nyakára
 Két karommal fűzöm.

HALÁSZOK ŐRÁLLOMÁSA A MAGYAR TENGERPARTON.

(Képpel az 56. és 57. lapokon.)

NEM kétkedem bene, hogy közületek már sokan tudják, hol van a magyar tengerpart s ha Magyarország térképére néztek, azonnal meg is találjátok a délnyugati sarokban, az adriai tengernek majdnem legfelső részénél. Itt fekszik egy szép város, Fiume, melynek kikötőjében sok nagy tengeri hajó fordul meg s hoz és visz mindenféle portékát; Fiumébe pedig könnyen eljuthatunk vasuton s aki tengert akar látni, nem kell idegen országba utaznia.

De most nem Fiuméről és a kikötőről akarok beszélni, hanem a környéken lakó halászkőről. A tengerpart mentében magas, kopár hegységek emelkednek, igen kevés jó termő föld van s így az emberek nem élhetnek szántás-vetésből, mint szoktak ott, ahol szép sík vagy dombos a vidék. De ha nem terem buzájok, ad nekik e helyett a tenger bő aratást — halakban.

Az egész part mentén sok, sok ember él egész esztendőn át a halászatból és még csak nem is kell nagyon fáradniok, mert sokszor a halak maguk egész nagy seregben usznak a part közelébe, úgy hogy könnyű őket elfogni. Vannak kisebb fajta, de igen jól halak, melyek bizonyos időben rendszeres vándorlást visznek végbe a tenger

vízében és megjelennek különböző helyeken a part mellett. A halászkók jól tudják ennek az idejét és ismerik a helyeket is, hol a halak szeretnék kissé megpihenni a sekélyebb vízben. Ezért tehát idejekorán előkészülnek a nagy fogásra.

Ahol a tenger vize öblöt képez, azaz nyelv-alakban benyulik a szárazföldbe, ott a halászkók az öbölnek a nagy tenger felé való nyílásában roppant hosszú, száz ölnél is hosszabb óriási hálót tartanak készen, egy másik ponton pedig létraforma magas állványt emelnek, melynek tetején ülőhely van. Itt a magasban felváltva öröködnék a halászkók és lesik a halsereg közeledését, mert a lubiczkolást már megszűröl észrevehetni. Gyakran több napig is hiába várnak, míg végre megérkezik a halsereg. Ekkor a magasban ülő őr jelt át és a gunyhókban pihenő halászkók fölkerekednek a munkára. Ez a munka pedig abból áll, hogy mihelyt a halsereg beuszott a kis öbölbe, az óriási hálóval elzárják mögötte az utat. Többé vissza nem menekülhetnek a nagy tengerbe s a halászkók aztán kényelmesen kifogdossák hálóikkal a tolongó, eviczkelő halakat, melyekért a városok piaczaín szép pénzt kapnak.

PÁRBAJ AZ ORÁNGUTÁNGGAL.

(Képpel a 64. lapokon.)

ALLATKERTEKBE, állatseregletekben sokszor jókat nevetünk a bohókás majmok tréfás ugrádozásain; vidám ügyes ficzkó majd mindenik fajta majom és többnyire könnyen meg is szelidül, megszereti az embert. De vannak majmok, melyek éppen nem ilyen tréfások, fogságban hamar elhalnak s csak otthon, az ő erdeikben érzik jól magukat, itt pedig aztán veszedelmes vadállatok.

A majmok között legnagyobb a gorilla, az orang-utang, a simpanze s mindezek a forró égöv alatt az erdőkben tanýáznak. Rendesen nem bántják az embert, inkább elmenekülnek; de ha őket támadják meg, bátran védik magukat halálig és nagy bajt is okozhatnak a vadásznak, mert rendkívül erősek. A szegény afrikai néger, kinek nincs jó fegyvere, nem is igen bátorkodik szembeállni a gorillával vagy az orang-utanggal. A hatalmas majom a harcban két lábra áll s úgy rohan ellenfelére; karjaiban roppant ereje van, kiragadja a fegyvert a vadász kezéből s aztán jaj a szegény embernek!

De az európai vadász, jó puskával fölfegyverkezve, nem ijed meg. Egészen közel bocsátják a dühös majmot s mikor ez már emeli karjait, hogy megragadja, megfojtsa ellenfelét, a vadász egyetlen lövéssel földre teríti. A jámbor szerezsen még ilyenkor is fél és hátrább marad, hogy szükség esetén annál könnyebben menekülhessen.

VESZEDELMESES TALÁLKOZÁS.

(Képpel az 53. lapon.)

MAJD minden esztendőben utra kelnek bátor hajósok, tudós utazók, hogy fölkutassák messze északon a jeges tenger vidékeit. Csak nyár közepén és csak rövid ideig lehet ott járni, akkor, midőn néhány hétre kissé fölenged az idő

és ott is nyár van; de ez a nyár olyan ám, hogy nálunk még mindig beillenék télen; a jéghegyek soha sem olvadnak el, a tenger vizén is mindég usznak az óriási jégtáblák s a hajó sokszor veszedelemben jut, hogy a jégtömegek összemorzsolják.

Az is megtörtént már többször, hogy a bátor utasok nem bírtak idejekorán visszatérni, meglepte őket a tél ott ama szörnyű hideg tájon, hajójuk egészen befagyott a jég közé és többé nem mozdulhattak — fogva voltak a jeges tenger közepén!

Ez aztán veszedelmes állapot, mert sok száz mértföldnyire nincs közel emberi segítség s nem marad más hátra, mint a befagyott hajóban tölteni a telet és megvárni a következő nyarat, mikor a jég elolvad.

Persze, roppant unalmas ám hónapokon keresztül bezárva lenni egy szűk hajóban. Sétálni sem nagyon mulatságos a jegen, de mégis ez a legfőbb multság, csakhogy mindig töltött puskával kell járni, mert soha sem tudja az ember, mikor bukkan veszedelmes találkozásra a jeges medvével, mely ennek a kegyetlen vidéknek a legnagyobb négylábu állatja. Meleg bundáján nem fog ki a hideg s a fehér maczkó télen-nyáron kedvére uszkál a vízben, ha pedig ezt meguntá, mászkál a jegen. Az embertől nem ijed meg oly könnyen, mint rokona, a barna erdei medve; sőt többnyire megrohanja s dühös morgással vicsoritja fogait. A bátor hajósok azonban már szokva vannak az ilyen találkozáshoz, engedik a medvét közelre jönni s akkor aztán biztos lövéssel megölik. A jeges medve husa nem igen jó, de zsirja nagyon hasznos, bundájából pedig pompás téli öltöny készül a hideg vidék lakói számára.

A »KIS LAP« XII. köt. 26. számában közölt képrejtvény megfejtését utólag még beküldték: Steuer Gizella, Dömötör Pál, Tauszig Miksa és Pepi, Jezovits Ilona, Mariska és Kálmán, Bitsitzky Viktor, Würtzler Lajos, Ócska Ignác, Keresztes Ilona és Gizella.

PÁRBAJ AZ ORANGUTÁNGGAL. (Lásd a 63. lapon.)

Felelős szerkesztő: *Forgó bácsi*. Kiadó-hivatal: Budapest, barátok tere, 7-ik sz., Athenaeum-épület.
 Budapest 1877. Nyomatja a kiadó-tulajdonos: Athenaeum irodalmi és nyomdai részv. társulat.
 Megjelen hetenként egyszer, 16 oldalon.